

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 216.

V Ljubljani, v četrtek 20. septembra 1888.

Letnik XVI.

Kriva pota.

II.

In kakor se vrši premena v noši, odnošajih in nraih, baš isto velja o premeni posestev, zlasti na Kranjskem. Nekateri iz gole samopašnosti zamenjajo kmetsko življenje z mestnim, da mestu v božji prirodi posedavajo v kavarni noč in dan pri igri; in zopet drugi, ko ga obišče nesreča, mestu da bi potrpežljivo in vztrajal, hitro proda po očetih svojih podedovano last, domorodno zemljo — priseljenemu Nemcu in v zadnjih letih, žal, da je to gola istina — celo židu! Božamo!

Pri trezno, hladno mislečih Nemcih in — židih ni takó, ti so previdnejši in tudi opreznnejši, in dasi so bogatejši, imovitejši, dasi radi dobro jedó in popivajo, vendar mislijo i na bodočnost. Žid na pr. v Budimpešti, na Dunaji, v Brnu in Pragi ob nedeljah gré s svojo mnogobrojno rodbino na kak gostilniški vrt, kjer igra godba, plača vstopnino — ves ljubi popoldan ti sedi pri sklenici piva, rodbina njegova pri čaši kave do večera, več ne zahtevajo, in kako je pri nas ob nedeljah in praznikih? To so pota, po kojih jim raste imenje, nam pa gine.

Te razvade ljudstva našega glojejo lik požrešne gosenice na zelenem bujnem drevesu rodbinskega gospodarstva in ne puščajo družega za seboj, nego gole veje! Zaduje strani našega uradnega lista to najbolj dokazujejo.

Posvetnost, gizdavost, ošabnost in neobčutljivost do rodne zemlje in poklica so posledice tacega počenjanja. Koliko je pri nas kmetskih posestev, ki pošiljajo hčere svoje v mesto, da se ondi izobrazijo, toda kako? Prišedši domov brani se vzeti za moža poštenega, marljivega kmetskega sina, ker se ji ne zna takó nemški dobrikati, klanjati, kot kak mestni gizdalin in lehkoživček! Z brenkanjem na glasovir, s kakim nemškim neslanim romanom v roki, v kojem kri samih dvobojev kar v potokih teče, sedi pri oknu in si preganja z berilom dolgočasnost, mestu da bi od Stvarnika podeljene ji zdrave in čile roke, ustvarjene za delo, porabila pri domačem gospodinjstvu. Sramuje se — postala je gospódka! O ta ničemerčnost! In da bi bil obrat popoln in

prelevení dovršeno, premeni svoje pošteno ime na pr. Frančiška v „Fani“, Marička v „Mici“ itd. ad infinitum — več ne veš, da je bila to hči poštenega slovenskega kmeta. Kam neki pridemo s tako žensko vzgojo?

Še mnogo je drugih vzrokov našega neprospeha, toda, kar smo tu napisali, o tem ni dvojbe, in vse taje in prikrivanje nam le škoduje.

Ne želimo si več tistih časov, ko je ded imel samo jedne irhaste hlače in občinski župan samo jedne škornje, toda želeli bi si nazaj tisto priprostost, odkritosrčnost in ljubezen do svojega poklica.

Nas je li možno ozdraviti? Kdor se hoče iznebiti starih razvad, mora pred vsem priznati, da mu gré tu za življenje. K temu treba trdne volje, toda take, koja se ne odlikuje s slamnatim ognjem, temveč z odločnostjo in jeklenostjo.

S plitvim besedičenjem, izgovarjanjem nič ne bomo izvršili, pač pa z neumornim, odkritosrčnim trudom, koji ne straši nobena nezgoda. Negujmo razumno omikanost, ki meri na to, da človek spozna samega sebe in špoštuje ter si zagotovi boljšo bodočnost. Razsajanje in kričanje po krčmah je zadnje sredstvo!

Osebito duhovščina naša, učiteljstvo in uradniki, ki so ostali narodu svojemu zvesti sinovi, ti vsi, pa naše novinarstvo, mora ljud privedi na pravo pot, ker ta pot, po koji smo začeli korakati, je za kmetski stan opasna in treba je narod naš varovati strupene kuge — tujega luksusa in zapravlji-vosti!

Pamtite si, prijatelji slovenskemu narodu: „Či-slate li samega sebe, ne bode se vam nedostajalo i zunanjega spoštovanja, v tihi, mirni vasi pri svojem lepem poklicu boste gotovo uživali čistejše veselje in radost, nego tisti, ki se med nami oblačijo v zlató in svilo, na prsih imajo pa pripete križce in sijajne redove!

Govor poslanca dr. Šuca

v štajerskem deželnem zboru dne 10. septembra.

Jako se čudim temu, kako se je danes napadla naša narodnost. Slovenskemu poslancu postaja vedno težavniše prisostvovati deželnozborskim sejam, in jaz

odkritosrčno povem, da bi raje doma ostal in opravljal svoj uradni posel nego dohajal v zbornico, kjer smo Slovenci izpostavljeni neprestanim žaljenjem. Vzlic temu pa se vdeležujemo sej. Priznavam, da je za nas Slovence jako koristno znanje nemščine. Kaj hočejo pa Nemci? Zahtevajo, naj se Slovenec nauči poprej nemščine, predno more deležen postati pouka o koristnih ali celo potrebnih vednostih — sleče naj svojo narodnost in Vašo sprejme; ako se pa zadostno ne priuči nemščini, potem se pa predležemu enaki predlogi stavijo, ki nas globoko žalijo v naših narodnih čutih. Kakor je rekel že moj gospod predgovornik, ustanovila se je deželna vino- in sadjerejska šola v Mariboru gotovo le z namenom, da bi se bodočim kmetovalcem in vino-rejcem delil potrebni strokovni pouk, prav gotovo pa ne, da bi se v ta zavod vstopivši, nemščini ne popolnoma vešči učenci prestvarjali v Nemce, to je v take, ki popolnoma nadvladujejo nemški jezik. To je nemogoče ter se o tem lahko preverite na svojih lastnih otrocih. Le pošljite v ta namen nekaj nemških otrok v šole s slovenskim poučnim jezikom, kjer naj ne dosežeje samó predpisanega vspeha v šolskih predmetih, marveč si vrhu tudi še popolnoma prisvojé slovenščino ali kakov drug tuj jezik. Prepričali se boste, da ne dosežete tega namena, a da so se Vaši otroci prav nepotrebno mučili. Kakó morete pa domnevati, da je to lažje za slovenske otroke na učilnicah z nemškim učnim jezikom?

Omenjalo se je v tej zbornici tudi onega znana, v visokem državnem zboru vloženega predloga, naj se uvede nemščina kot državni jezik i. t. d. Menim sicer, da v tej visoki zbornici ni pravi prostor za razmotrivanje tega vprašanja; ker se je pa o tem že govorilo, reči moram, da imajo prijatelji napominanega nasveta sicer trdno voljo, a dočakali ne bodo dneva, ko bo načrt izvršen, ker v to ne zadostujejo samó Nemci, marveč tudi ostali državljani, kojih je na milijone. Zadovoljni bodo morali biti s stališčem, koje se je molče privolilo nemščini; toda predno boste proglasili to določbo zakonom, morali boste še dolgo čakati. Sicer pa bi bilo sporazumljenje lahko mogoče, ko bi le imela Vaša stranka dobro voljo. Odkritosrčno moram reči, da

LISTEK.

Iz tržiških toplic na Primorskem.

3. septembra.

V gostilno, kjer sem stanoval za mojega zdravljenja v tukajšnjih toplicah, prišel je za par tednov na premembo zraka neki Dalmatinec iz Boke Kotorske s svojo bolno soprogo in mlado nečakinjo. „Ukrópina“ se piše vrli možák. Hitro sva se seznanila in mnogo prijetnih ur skupaj preživela. Bil je blizu 30 let pomorski kapitan v lloydovi službi in prebrodil mnogopot Veliki ocean in še večkrat Sredozemsko morje. Razven severnih krajev pozná skoraj vso zemljo, posebno pa velika primorska mesta.

Da tak mož vé mnogo pripovedovati, umeva se samo ob sebi. Na moč mi je hvalil rusko Odeso. V družbi tega junaškega Kotorčana je bliskoma pobegnul dan za dnevom. Dasi se gospod kapitan že pomiče proti sedmi desetici svojih let, je vendar še v vsej trdnosti. Njegovi gospej je vsled straha sto-

pila bolezen v roke in jej sključila vse prste. Revica mnogo trpi, pa je vendar vesela in sama prijaznost do slehernega človeka. Občudoval sem njeno udanost in krotkost. Mož jej streže z vso skrbnostjo in resnično ljubeznijo. Prav težko sem se ločil od teh blagosrčnih ljudi. Naj je ohrani Bog še mnogo let!

Eno popoldne sem se peljal v Devin, slovensko duhovnijo, oddaljeno eno uro od Tržiča proti Trstu. Cesta pelje mimo toplic „bagni thermali di Monfalcone“, po lepi, toda močvirni ravnini. Onkraj toplic smo drknili čez most, pod katerim teče precéj obilen potok v bližnje morje. Voznik ni vedel družega imena potoku kot Fiumicino, kar je Lahom to, kar nam potok. Nekaj minut pred Devinom leži vas Stiván. Tu izvira znamenita reka Timavo, „Timavus“ nekdanjih rimskih pisateljev. Najbrže bo ime isto značilo, kar naša „temnica“, „temenica“, ker tudi Timavo bruha iz temnih votlin skalovitega Krasa. Strabo pripoveduje, da se je Timavo izlival v sedmerih pritokih v morje — zdaj so videti le trije, ti pa jako mogočni. Mislil sem, da morebiti voda prihaja iz kakih prostornih, vi-

soko obokanih jam, pa temu ni takó, ampak iz prav tesnih, kamnitih podmolov se vali na dan in z ogromno vodno množino šumi po treh strugah proti morju. Timavo je ravno ista reka, ki izvira pri Ilirski Bistrici, teče potem skozi Berkine in se pod Škocijanom skriva v podzemna brezna votlega Krasa.

Tik izvira Timava stoji lepa devinska farna cerkev, posvečena sv. Janezu Krstniku. Farna božja služba se ne opravlja tu, ampak v bližnjem trgu Devinu. Na ravno tem mestu je stal Diomedov paganski tempelj, in po mnenji g. dekana devinskega utegne biti prezbiterij cerkve ostanek nekdanjega tempeljna. Razven te cerkve je tu le nekaj mlinov in par hiš, ker je kraj zaradi bližnjega močvirja silno nezdrav.

Trg Devin, kamor sem kmalu dospel po gladki, nekoliko napeti cesti, šteje okoli 600 slovenskih stanovnikov. Dasiravno se jim vsiljuje laščina, so vendar ljudje ohranili doslej svoj jezik slovenski. Tudi v cerkvi in v šoli se poučuje izključivo slovenski. Po hišah sem bral vendar sploh le laške napise, samo ena nosi poleg laškega tudi pošten

se nam je bolje godilo v času, ko je bilo Vaše ministerstvo na krmilu. Kajti to — kar je čudno! — se je nekako balo očitno razžaljevati veliko število avstrijskih Slovanov. Omenjalo se je že poprej, da bi tudi Vaša vlada na spodnjem Štajerskem ne nastavljala pri sodiščih in okrajnih glavarstvih uradnikov, ki bi ne znali nemški in slovenski, in tudi ni bilo še vlade, pod katero ne bi se bilo skušalo dajati slovenskim sodiščem slovenskih uradnikov. Ni mi znano, kaj nam prav za prav koristi, da se govori: Mi imamo večino in vlado, ki jo podpira večina. Večina podpira vlado, ali pa podpira vlada večino, to je veliko vprašanje. Ker se slavna gospoda vedno podtika nad tem, povem Vam, da dobivate Vi več od vlade nego mi Slovenci.

Gospod dr. Wunder je govoril tudi o tem, da se vedno bolj izpodriva nemški jezik in nemško posestvo. Ako Slovenci v kompaktnih množinah prebivajo v svojih pokrajinah in so se sem ter tje med nje naselili nekateri Nemci, izgubili niso še zaradi tega svojih pravic do rabe materinega jezika v šoli in uradu, pri sodiščih in v javnem življenju. Mogoče, da trpi pri tem Vaši naseljenci mej Slovenci škodo v narodnem oziru, kar je v resnici pri nekaterih nemških naselbinah na Kranjskem, toda te dejanske okoliščine niso nič drugega nego popolnoma naravni razvoj obstoječih razmer; slovenskemu naseljencu mej Nemci se tudi ne godi nič bolje. Toda v tem slučaju se more ravno tako malo govoriti o stiskanju nemških ali slovenskih jezikovnih okolišč, kakor o motenju narodnega posestva; kajti nemški jezikovni okraji segati morejo vendar le takó daleč, do kamor stanujejo Nemci, dalje pa ne; tam govoré še vedno nemški in ni ga med nami, ki bi jim hotel to vzeti. Vsak sme nemški biti, kakor mu drago; pač pa zahtevamo Slovenci za-se, da se prizná enakopravnost našega jezika, ter jo bomo gotovo tudi znali praktično izvesti. Mi Slovenci stojimo pri tem na postavnem stališču; vedno bomo visoko čislali postavo in po njej zagotovljeno nam jezikovno enakopravnost, ter ne bomo dopuščali, da bi se vresničila zahteva gospoda dr. Wundra, da se ne sme nikjer govoriti slovenski, kjer prebivajo sploh Nemci.

Jako obžalujem, da se vsled neprestanih narodnih preprirov mnogo drugega ne obravnava in reši, kar takó nujno potrebujeta država in prebivalstvo. Ne samó tukaj v deželnem, marveč tudi v državnem zboru mogli in morali bi se zastopniki cislitvanskih narodov pečati z mnogo bolj koristnimi in potrebnimi predmeti, ki so vredni znoja najplemenitejših mož, kakor da v enomer vpihujejo narodno hujskanje. Poglejte po deželi in videli bode, kakó je propadel kmetijski stan, kakó dau za dnevom izgublajo poprej samostojne kmetijske družine svoja domovja in zemljišča ter se pogrezujejo mej proletarijat; kmet ne more več nositi naloženih mu bremen ter se mora konečno pod njimi zgruditi. Poglejte mej obrtnike in opazili bode, kakó se jim godi v denarnem oziru. Mnogo bi se lahko še storilo na korist avstrijskim narodom, ako bi vladala sloga, ako ne bi vodje raznih strank izgubljali svojih močij v narodnih prepirih.

Po mojem mnenju ni bilo treba sprožiti tega predmeta pri razpravi o poročilu, zadevajočem deželno sadje- in vinorejsko šolo v Mariboru. Dobro bi bilo, ko bi visoki deželni zbor vendar že enkrat

domač naslov „gostilna Ples“ in „zalóga soli“. Čast značajnemu možaku!

Na strmi skali, štrleči navpik nad morjem, stoji prijazen grad knežje rodbine Hohenlohe. Sedanja lastnica je priletna vdova, kneginja Terezija, jako izobrazena, pobožna dama, zlasti izvrstna slikarica. Po njenem uljudnem dovoljenju sem si ogledal grad od znotraj. Nisem se mogel načuditi čarovni eleganci, ki je tukaj. V mnogovrstnih slogih izdelanega posobja, porcelana, slik, kipov itd. je tolika množina, da človek ne vé, kam bi obrnil oko, kaj natančneje si ogledal. Zakladi vseh strok umetnije so tu nagromadeni. Pravijo, da grad devinski se sme gledé na notranjo lepoto primerjati z Miramarom. Zares diven ta grad devinski! Kdor ondi blizu potuje, naj se nikar ne ogné tega bisera slovenskega Primorja. Z Devina se odpira čudovito lep razgled na morje in na levo proti Trstu z njegovo ugodno ležečo razsežno luko.

Predno sem zapustil Tržič, mi je povedal moj gospodar, da so iz nekega vodnjaka z vodo zajeli veliko človeško ribico (proteus anguineus), katero hrani sedaj eden gg. učiteljev. Primeri se to bajé večkrat. Morda utegne zanimati to naše naravoslovce.

nekoliko pokazal svojo spravljivost nasproti Slovincem; zato naj pa glasuje zoper predlog g. poslanca dr. Wundra ter naj se preide po nasvetu g. poslanca Morreta na dnevni red.

Po besedah dr. Wundra oglasil se je v isti seji dr. Šuc še jedenkrat, rekoč:

Veliko se je govorilo o ozemlju nemškega jezika, vendar se g. dr. Wundru ni zljubilo, nam jasno dokazati, kako daleč sega na Štajerskem in kje je treba varovati nemške koristi, in kdo so tisti, ki so jim nevarni.

Ako mi Slovenci zahtevamo, da dobí naš jezik v šoli, uradu in javnem življenju, kjer prebiva naš rod, popolno veljavo, tako mi Vam pokažemo ozemlje slovenskega jezika in vendar ne segamo na Vaše ozemlje. To bi storili, ko bi od Vas zahtevali znanje slovenščine in tirjali, da se morate povsod posluževati slovenščine, kakor Vi od nas zahtevate gledé nemškega jezika.

Tako mečete besede tje in sem, s katerimi listi mej narodom provzročujejo krivične nazore in vzbujajo čustva, iz katerih se rodi smrtno sovraštvo narodov. Trdili ste dalje, da Nemci v Avstriji branijo nemščino le v interesu države in dinastije.

Gospoda moja! jaz mislim, da se besede „peccatur intra et extra muros“ morejo obračati le na posamezne osebe, ki so v vseh strankah, prepričan pa sem tudi, da more Nj. velečastvo Slovincem in vsem Svojim narodom dati spričevalo, da smo Mu vsi zvesti in da vsi narodi tekmujejo v ljubezni, pokorščini, odkritosrčni lojalnosti in požrtovalnosti za cesarja in domovino.

Tudi ne verujem, da so Nemci edini, ki Avstrijo vzdržujejo. Slovenec mora svoje denarje tako krvavo zaslužiti kakor Nemec, da jih položi na žrtvenik domovine, in slovenski stariši tako ljubijo svoje otroke, kakor nemški svoje, in slovenska mati je tako žalostna, če gré njen sin v vojake, kakor nemška, in slovenske stariše tako zadene, kakor nemške, ako njihov sin pride polomljen iz vojske. Torej ne morete reči, da le Vi vzdržujete Avstrijo.

Avstrija je zveza držav, ker obstoji iz vojvodin Štajerske, Koroške, Kranjske itd., ali zveza narodov, torej ne morete nikoli trditi, da le Vi vzdržujete Avstrijo. Mi vsi jo vzdržujemo, mi vsi ljubimo to svojo domovino.

Ni moja dolžnost, izreči sodbo, katera oblika je za Avstrijo najprimernejša, to pa vem, da Vi škodujete konstituciji in ste v nasprotju z avstrijskimi interesi, ako bodo po mnogojezičnih deželah tako bučali valovi narodnostnega prepira, kakor sedaj.

Narodnostna ideja do skrajne meje tirana ne bo vzdržala Avstrije, ker je le zagvozda, ki razdeljuje Avstrijo. Povdarjal sem že, da si moremo Avstrijo misliti tudi kot zvezo narodov. Tako zvezo imeli so pred očmi Nj. velečastvo in državni zbor, ko so izdelali državne temeljne postavbe, katerih 19. člen določuje, da se morajo v večjezičnih deželah javne šole tako vrediti, da ima vsak narod brez sile za priučenje drugega deželnega jezika dovolj sredstev za izobražbo v svojem jeziku.

Kako pa more katera narodnost dobiti svojo pravico, dokler Avstrija ni zveza narodov, kjer vsak narod svojo osodo primerno podredi koristim države in dinastije?

Ko bi še tako prosili: dajte nam slovensko gimnazijo, slovensko vseučilišče, Vi bote odgovarjali: „Za to nimamo denarja, učite se nemški, to je Vaša prihodnost, Vaša sreča“. Ne na Kranjskem, ne v Istri ali na Goriškem ne moremo izvršiti ideje enakopravnosti, kakor nam je zagotovljena v členu 19. Trdim, da je s tem členom Avstriji vtisnjen pečat zveze narodov. Ako pa trdite, da so oni nelojalni, ki zahtevajo enakopravnost po tem členu, opomnim Vas na podpis Nj. velečastva cesarja, ki je gotovo vedel, kar je podpisal. Stara Avstrija nemške zveze je razpala, nova Avstrija je nastala, zgraditi se mora na novi podlagi. Morda so imele Vaše zahteve kaj smisla, dokler je bila Avstrija prva v nemški zvezi, a sedaj so zastarane. Mi se držimo člena 19. in enakopravnosti in smo zvesti cesarju, ki je državnemu zboru v temeljnih postavah izročil velik okvir, v katerem naj se Avstrija razvija; ta okvir je še vedno, po določbah temeljnih postav hočemo se razvijati. Če še tako obžalujete omejitve nemščine, mi ne moremo pomagati, mi obdržimo svoje ozemlje; mi ne segamo na Vaše, storite tudi Vi tako, potem smo lahko dobri sosedje in prijatelji.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. septembra.

Notranje dežele.

Dunajski mestni svet je v svoji seji dné 18. t. m. enoglasno sklenil prirediti povodom obiska cesarja Viljema velikanske slovesnosti. Županu se je naročilo, naj hitro sestavi dotični vspeled.

V Krakovem so se dné 17. t. m. sešli **arheologi** k četrtemu avstrijskemu shodu. Razven galiških vdeležilo se je zborovanja nad 50 konservatorjev iz ostalih avstrijskih dežel in inozemstva.

Kakor se poroča „Nemzetu“ iz Zagreba, zaplenila je oblastnija zadnja nedeljsko številko „Obzora“, glasila neodvisne narodne stranke, ob enem pa tudi odvedla v zapor glavnega vrednika.

„Fremdenblatt“ trdi, da bo **ogerskim naučnim ministrom** imenovan grof Albin Oskay.

Obsodbo **generala Trojana Doda** živahno razpravljajo ogerski listi, mej kojimi jih je mnogo, ki sicer priznavajo pravičnost meritorične razsodbe, vendar pa jo imenujejo neprevidno napako ter izražajo svoje pomisleke zoper to, da sodišče ni pustilo zagovarjati obtoženca njegovemu zastopniku, akoravno se ta ni mogel v Dodovi odsotnosti izkazati s pismenim pooblastilom.

Vnanje države.

Nadvojvoda Karol Ludovik je pri svojem prihodu v Sinajo sporočil **rumunskemu** kralju vabilo, naj obišče dunajski dvor o priliki prisotnosti nemškega cesarja Viljema.

Bolgarski vladni krogi so prepričani, da so Kiselova, ki je napadel ministra Načevića, nahujskali k temu ruski krogi v Bukareštu. V Ruščuku je princ Ferdinand pristrčno pozdravil k sprejemu došlega Načevića. Princ je pokazal svoje veselje nad ministrovo rešitvijo iz smrtne nevarnosti s tem, da ga je objel in poljubil. — Predčerašnjim so povodom obletnice vshodno-rumelijsko-bolgarskega združenja razobesila ministerska poslopja zastave. V Plovdivu in drugih rumelijskih mestih so se vršile velike slavnosti.

Kakor trdi večina **ruskih** listov, pomeni Kálnokyjevo potovanje v Friedrichsrube, da čuti tudi že dunajsko ministerstvo nujno potrebo gledé rešitve bolgarskega vprašanja, tudi ko bi se s tem razdražili Madjari. Po mnenju „Nov. Vremnja“ izvršil se bo po Kálnokyjevem sestanku z Bismarckom v kratkem prevrat v bolgarski zadevi. Znamenja sicer ne kažejo, da bo ta prevrat nastopil na korist Rusiji, a tudi Kálnoky je sedaj menda že prepričan, da v Berlinu nikakor niso več pri volji pospeševati avstrijskih želj gledé Bolgarije. Te želje, méni „Grazdanin“, doseči se morejo le z vspešno vojsko. Grof Kálnoky mora vendar že vedeti, da so alfa in omega kanclerjeve politike dobre razmere z Rusijo. „Moskovskija Vjedomosti“ poročajo, da so se pričele vsled poziva z nemške strani obravnave, kojih izid je sporazumljenje o osebi novega kneza. Pomisleke, ki so se javili na Dunaji in v Rimu, skušal bo cesar Viljem pri svojih obiskih osebno odstraniti. — V ministerstvu zunanjih zadev se delajo velike priprave, da se bo kolikor mogoče slovesno praznovala Giersova uradna petdesetletnica dné 13. oktobra.

Francoski izvanredni državni proračun za leto 1889 določil se je za vojno ministerstvo na 138½ milijona, za mornarico na 16 milijonov fr., skupaj za 38 milijonov frankov manj, nego za leto 1888.

Nemški listi jako živahno razpravljajo berlinsko pismo v „Indépendance Belge“. Večinoma so nazora, da želé ostavko Bismarckovo merodajni vodilni krogi. O tem se strinjajo „National-Ztg.“, „Vossische-Ztg.“ in „Berliner Tagblatt“. „Börsen-Courier“ pravi, da po njegovih informacijah hoče dotična vladna stranka z napominanim pismom uglediti pot Bismarckovemu odstopu. „Freisinnige-Ztg.“ trdi, da namerava pismo, koje je pisala visoka uradna oseba, ali izzvati izjave za kanclerja, ali pa pripraviti na to, da se s mlajšim močém poleg državno-zakladnega urada izroče tudi še druga ministerstva, na primer pravosodnji portfelj. — Berlinski dopisnik lista „Daily Chron.“ je izvedel, da je knez Bismarck sam prosil cesarja Viljema, naj ga oprostí službovanja ter mu imenuje naslednika.

Odločno se preklicuje vest, da je **italijanski** ministerski svet v Turinu sklenil novo afriško ekspedicijo. V Turinu sploh ni bilo ministerskega sveta.

Irskega poslanca Dillona so izpustili iz ječe, ker so se zdravniki izjavili, da bi imelo bivanje v zaporu z ozirom na njegovo slabo zdravje lahko najhujše posledice.

Turškemu velikemu vezirju izročili so v Carjigradu stanujoči Bolgari kot zastopniki makedonskega prebivalstva odločno pisano prošnjo, ki zahteva, naj se izvrše v Makedoniji po berlinski pogodbi zajamčene preosnove. Bolgarski eksarh je v isti zadevi storil potrebne korake pri veleposlaništvih.

Turška vlada je predložila sultanu načrt gledé člena X. **sueške pogodbe**, ki naj se pridene podpisan od vseh pooblaščenecv pogodbi. V njem se pojasnjujejo turške pravice v Rudečen morji. Sultan pa s to izjavo ni bil zadovoljen ter je ni potrdil.

Predvčerajšnjim je v kraljevi odsotnosti otvoril **nizozemske** generalne države minister Mackay. Otvorni govor zaznamuje odnose k inozemstvu prijateljske. Finance so povoljne ter ne bo treba razpisati novih davkov. Zahteval se bo poseben kredit za popolnjenje mornarice.

Grška mornarica je dobila nalog, da odpluje proti grškim otokom v Egejskem morju, ki so pod turško oblastjo. To demonstracijo je sklenila Grška zaradi samovoljnega postopanja turškega gubernatorja zoper grške ribiče, kojim niso hotele dati turške oblastnijske zavetja.

Izvirni dopisi.

Iz Blok, 18. septembra. (Cesarska slavnost.) Kaj svečano se je praznovala letos 40letnica našega presvetlega vladarja! Od povsodi nam dohajajo glasovi znaneči ljubezen in udanost do prevzvišene vladarske hiše. Tudi bloška občina ni hotela izostati, priredila je v nedeljo 2 sept. slavnost pod pokroviteljstvom c. kr. komornika in posestnika graščine visokorodnega gospoda Leona grofa Auersperga v proslavljenje 40letnice vladanja Nj. veličanstva cesarja Fran Josipa I. Redko kedaj se vrše veselice v našem kraju, zato menda je bila pripravljanje za to slavnost kaj živahno. Že poprej sestavljen je odbor ad hoc ter priredil vse potrebno za slavnosten prostor. V kratkem je bilo postavljeno blizu 100 mlajev odičenih s zastavami. Slavoloki, venci, spleteni iz raznovrstnega zelenja krasili so ves slavnostni prostor in njegovo okolico. Že v soboto popoldne naznanjalo je pokanje topičev bližajočo se slavnost. Zvečer so se razsvetlile po bližnji Novi vasi in pri Fari hiše, raz katere so ponosno vihrale cesarske in slovenske zastave; došla je godba iz Loža ter imela godbeni obhod iz Nove vasi k Fari in nazaj kljub deževnemu vremenu, ki je trajalo nekoliko tudi na slavnosten dan. V nedeljo ob 10. uri dopoldne daroval je v primerno okrašeni farni cerkvi iz posebne prijaznosti preč. gosp. kanonik Ant. Urbas z asistenco slovesno sv. mašo, katerej so prisostvovali vis. g. pokrovitelj grof Auersperg, logaški okrajni glavar dr. Karol Rus s svojim tajnikom ter množica pobožnega ljudstva od blizu in daleč. Po sv. maši se je nebo nekoliko razvedrilo, gostje so se podali na slavnostni prostor, kjer se je zasadila „cesarska lipa“. Tri deklice pozdravile so s primernim ogovorom vis. g. pokrovitelja, blagor. g. glavarja in preč. g. kanonika ter jim podale lične šopke. Pri slavnostnem obedu napil je župan g. Janez Modic presvetlemu cesarju, na kar mu je g. okrajni glavar primerno odgovoril ter napil bloške občine. Za temi vršile so se še druge napitnice, tako n. pr. vis. gospodu pokrovitelju, preč. g. kanoniku itd.; vse so se sprejele z navdušenimi živjo- in slava-klici. Nato stopi deželni poslanec g. Hinko Kavčič na mično okrašen oder ter nam v izbornem govoru razloži pomen današnje slavnosti. Govor se je sprejel z burnim odobravanjem. Domači in tuji pevci pod vodstvom vrlega učitelja v Šent-Vidu nad Cerknico, g. Henrika Likarja, peli so cesarsko himno in več narodnih pesmi, mej tem se je ljudstvo prosto zabavalo. Deklice v pristnej narodnej noši prodajale so šopke in tablice za tombolo, katere čisti dohodek se je obrnil v prid dobrodelnemu namenu. Domači župnik in šk. duh. svet., preč. g. Janez Kaplenek, je porazdelil mej svoje farane več iztisov knjižice „Naš cesar“. V imenu obdarovanih kliče: hvala! V mraku zagoreli so slavnostni kresovi po bližnjih hribih, tik slavnostnega prostora pa se je odprl občinstvu krasen prizor. Zažigali so se tu umetalni ognji in pozno v noči razpršela se je zadnja raketa v zračnem prostoru. — Pohvalno mi je omeniti posebno to, da se mej slavnostjo ni prigodil noben nered, ki je pri toliki množici ljudstva skoraj navaden. Slavnostnemu odboru pa vsa čast! Ni se zbal truda in dela ter priredil veselico, katere se bodo vrli Bloščani še dolgo spominjali.

Z Ježice, 17. septembra. Kot dodatek k dopisu z dné 11. t. m. ob priliki praznovanja 40letnice vladanja Nj. veličanstva presvetlega cesarja se poroča, da je g. Inglič, topničarski podčastnik in že blizu 30 let poveljnik vojaške straže pri smodnišnici ter tudi ravno toliko časa oskrbnik smodnišnice na ljubljanskem polji, k slavnosti s tem obilno pripomogel, da je umetalni ogenj, kateri je zvečer pred slavnostjo sam zažigal, kakor tudi zvečer slavnostnega dné, na svoje stroške preskrbel. Zatorej lepa hvala vrlemu in zvestemu cesarskemu služabniku!

Iz Prage, 18. septembra. Z grada Hluboké došla je te dni sém tužna vest, da je ondi prominol

knez Jan Adolf Schwarzenberg v 89. letu dōbe svoje. Pokojnik bil je najbogatejši kavalir in posestnik na Češkem in je zapustil 120 milijonov imenja.

Z imenom pokojnega kneza je v tesni zvezi dolga dōba in vrsta bogatega narodno-gospodarskega procvitanja na Češkem. A ne samo po imenju je mož nadkriljeval vse druge v domovini svoji, nego i po svojem socialnem postavljenju in po velikih zaslugah. Mož, pohajujoč iz visocega rodú, koji je državi naši in domovini Češki dal toli odličnjakov, ima za to kraljestvo nevenljive zasluge, osebito na narodno-gospodarskem polji. Bil je tudi mnogo let poslanec zgodovinskega plemstva, koje se zvesto drži pravov te dežele in prava češkega kraljestva in obeh narodnosti. Pokojnik ni bil samo jako ljubeznjiv in človekoljuben proti svojim uradnikom in vsem, ki so bili odvisni od njega tem ali onim načinom, temveč odlikoval se je po svoji gorečnosti, da, navdušenosti odkritosrčne vnetosti za gospodarski napredek na Češkem. Kjerkoli je šlo za napredek, ondi je on stal na čelu in se je povsodi trudil odlikovati se v tem oziru z jako dragimi podjetji in vspehi pripravljati pot napredku in pomoči domovini k časti in slavi.

Kar pa še osebito diči njegov plemeniti značaj je to, da svojega delokroga gospodarskega ni smatral za svoj lastni, nego kot javno stvar, splošno. Še na smrtni postelji opominjal je svoje uradnike, naj bodo vzgled kmetijstvu in s svojim svetom ga imajo voditi k blagobitju in napeljevati k napredku. Pripominjal jim je: „Dasi bi meni zvesto služili in množili dobiček in imenje moje, vendar bi ne izpolnjevali popolnem in redno svoje dolžnosti, ne spolnjevali bi želje moje, ko bi pozabili skrbeti za to, da bi istotako procvitalo blagobitje ljudstva našega, da bi se gospodarski napredek širil med češkim ljudstvom!“

O njegovem plemenitem mišljenju priča tudi to, da je v poslednji dōbi življenja svojega človekoljubnemu podjetju, deželnemu zaklada, koji ima lep namen, skrbeti za preskrbo delavcev in obrtnikov v slučajih starosti in nezmožnosti za delo, volil 10.000 gld. S takim činom je ločil za deželo češko velezaslužni in plemeniti mož s tega sveta. Slava mu!

Zlata Praga bode še letos, a to v jeseni, imela jedno monumentalno, prekrasno stavbo več v svoji sredi, to je muzej češki, ki že zdaj budi občudovanje tujcev in sém potujočih in je ponos češke stavbene umetelnosti. Kamenoseška dela so stala vkupe 66.224 gld. Stavbeni račun ima izdatkov 1.123.146 gld. Plačalo se je nagrad 41.000 gld., postranskih izdatkov 16.785 gld., torej vkupe 1.180.931 gld., tako, da iz proračunjene stavbene svote 1.793.500 gld. preostaje še 612.568 gld. Deželni zbor pa še predlaga, da se dovoli za notranjo opravo muzejne palače 246.000 do 300.000 gld. in 26.000 gld. za ustanovljenje knjižnice in za modele. Iz teh ogromnih številk uvidite, kako munificentno skrbi češki deželni zbor za deželne ustave in za prosveto!

Dnevne novice.

(Kat. tiskovnega društva) dvanajsta seja je bila včeraj. Med drugim je povedal predsednik gospodom odbornikom, da je že tiskan „Koledar katol. tiskovnega društva v Ljubljani“ za leto 1889. Lepa knjižica zraven kolede, v kateri je vsak peti dan zaznamovan solčni vzhod in zahod, preračunjen po ljubljanskem srednjem času, in so med posamezne mesce uversteni bili listi za raznovrstne zaznamke — obsega še tudi: natančen rodopis avstrijske cesarske rodovine; tabelo vseh evropskih vladarjev ter njih starost in pričetek vladanja; pregled slovenskih škofij, t. j. imena škofov, kapitularev, bogosl. profesorjev, samostanskih predstojnikov, vojaških duhovnikov itd. po vseh slovenskih deželah. Dalje podaja koledar imena adov c. kr. deželnih šolskih svetov za Kranjsko, Štajersko, Primorsko in Koroško pa zelo natančne postavne določbe poštne, brzojavne in za kolekovine. Posebne važnosti v novem koledarju je g. A. Kržiča spis: „Ocena slovenskih knjig za mladino in ljudstvo“, v katerem nam imenuje dolgo vrsto knjig, katere so mladini posebno priporočljive, pa našteje tudi tiste, ki so manj priporočljive ali celo neprimerne mladini. Pri vsaki knjigi je zraven popolnega

naslova povedano tudi ime pisatelja ali prelagatelja, založnika in cena. Ne kratko nam je g. pisatelj podal tudi vsakotere knjižice vsebino, in je pri mladini manj ali celó neprimernih povedal, zakaj knjiga ni za otroka. S to oceno, koje méni prihodnje leto v družbinem koledarju nadaljevati, je dobroznani vzgojitelj in prijatelj mladine pač zelo vstregel vsem onim gospodom, kateri otrokom darujejo ali posojujejo knjige, a časa nimajo, da bi jih prej sami prečitali. Tu imajo vestnega, zanesljivega svetovalca. Gosp. katehetom podaje ta koledar primerno vravnani imenik učencev in učenk, v katerem je prostora za več kot 400 otrok; dušnim pastirjem po večjih duhovnijah pa bode dobro služil zapisnik bolnikov, v kateri bodo mogli vpisovati imena previdenih bolnikov, kraj njih bivanja z znamko sv. zakramentov, katere so jim že podelili itd. Natisnena so v koledarju tudi pravila „Kat. tiskovnega društva“ in imena sedanjih društvenikov. Pridejana so še naznanila nekaterih znanih zanesljivih domačih tvrdk, pa dokaj čistega belega papirja za privatni zapisnik. Oblika koledarju je jako priročna, žepna in njega vezanje trdno in lepo, v platno z zlatimi okraski in finim svinčnikom. Upamo, da ta družbini koledar v par letih postane ljubljeneec slovenske duhovščine. — Brž ko izvrši knjigovez svoje delo, začelo se bo razpošiljanje. Po sklepu odborovom prejemale bodo udje „Kat. tiskovnega društva“ vsako leto „Koledar“ zastonj; z letos tudi oni društveniki-letniki, ki so še na dolgu z letnino, ker se zanaša odbor, da jo kmalu poravnajo. Neudom bode lična koleda v „Kat. Bukvarni“ naprodaj za prav zmerno ceno.

(Dnevni red IV. seje deželnega zbora krankega v Ljubljani) dné 21. septembra 1888. I. ob 10. uri dopoldne. — 1. Branje zapisnika III. deželno-zborske seje 18. septembra 1888. — 2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva. — 3. Vladna predloga z načrtom zakona, v katerem se izdajajo na podstavi zakona z dné 17. junija 1888. leta, dež. zak. št. 99. določila o plačilu za verski pouk po javnih ljudskih šolah. — 4. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu zaklada prisilne delalnice za l. 1887. — 5. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada prisilne delalnice za l. 1889. — 6. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji požarne brambe na Bledu za podporo. — 7. Ustno poročilo finančnega odseka o § 9. letnega poročila, marg. št. 4. „Holzapfelnova ustanova za gluhome.“ — 8. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Janeza Pelc-a iz Ribnice gledé podpore za gluhome hčer Angelo Pelc. — 9. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Marije Ivane Oblak, učiteljice gluhomeh v Šmihelu pri Novem Mestu, za nagrado. — 10. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Marije Ingonde Pavlin, šolske sestre v Šmihelu, zaradi nagrade za poučevanje v ženskih ročnih delih. — 11. Poročilo upravnega odseka o samostalnem predlogu poslanca dr. Papeža in tovarišev o preuredbi § 13. deželnega volilnega reda. — 12. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada učiteljskih penzij za l. 1889. — 13. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji nadučiteljeve vdove Frančiške Ušeničnik za pokojnino in za vzgojnine. — 14. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji učiteljeve vdove Katarine Lavrič za zboljšanje pokojnine. — 15. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji učiteljeve vdove Frančiške Kalin za podporo. — 16. Ustno poročilo finančnega odseka o § 8. letnega poročila, marg. št. 5 „zavarovanje učiteljev.“ — 17. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji odbora za Vodnikov spomenik zaradi podpore. — 18. Ustno poročilo finančnega odseka zaradi ustanovitve strokovne šole za šivanje čipek in umetno vezenje v Ljubljani. — 19. Ustno poročilo finančnega odseka o cesti skozi Kopačnico. — 20. Ustno poročilo finančnega odseka o porabi izrednega kredita v znesku 12.000 gl. za deželno vinarsko, sadjarsko in poljedeljsko šolo na Grmu l. 1887.

(Štajerski deželni zbor) imel je včeraj 15. sejo. Prva točka dnevnega reda je bilo nadaljevanje debate o deški meščanski šoli v Mariboru. Predlog deželnega odbora, da se določi za vodjo 900 gl. plače in 200 gl. doklade, drema učiteljema po 900 gl., jednemu podučitelju 720 gl., skupaj 3620 gl., zagovarjali so poročevalec Koller, poslanci Pfrimer, dr. Schreiner, dr. Neckermann in Heilsberg, proti so govorili dr. Srnee in dr. Raday. Konečno je zbor sklenil, naj se predlog vrne deželnemu odboru. Poslanci dr. Jurtela, dr. Šuc, dr. Srnee, Kukovec, dr. Raday in tovariši so predložili predlog o vredenju Drave.

(Deželni zbor istrski) imel je tretjo sejo dne 13. t. m. Poslanec dr. Volarič prosi vladnega zastopnika, naj sporoči cesarju, da je manjšina pri odpretni zbora zaklicala „živio“, kar ne stoji v stenografičnem zapisniku. Mej tem je navstal nemir na strani večine. Dr. Volarič je izročil predsedniku interpelacijo na vlado, katere predsednik ne pusti prečitati, ker je hrvaška. Dr. Volarič protestuje, nastane nemir. Italijanski poslanci skočijo raz sedeže. Kanonik dr. Volarič se ne zmeni za ropot, marveč glasno obsodi postopanje predsednikovo. Naposled predsednik izjavi, da mora dr. Volarič priložiti italijanski prevod. Dr. Volarič zopet ugovarja. Prejšnji nemir. Predsednik mu odtegne besedo, Spinčić prečita § 20. pravilnika, da morajo biti interpelacije pisane, podpisane najmanj od 5 poslancev, oglasene predsedniku, prečitane v zboru in izročene vladnemu zastopniku. O jeziku pravilnik nič ne pravi. — Vse zastonj. Predsednik preide na dnevni red. Vsprejme se predlog dež. odbora, da se v spomin cesarjeve 40letnice ustanovi zaklad 10.000 gld. za onemogle mornarje, ki naj dobi cesarjevo ime. Dalje se potrди zakon o ustanovi zaklada za učiteljske pokojnine, predlog o podporah babicam in računski sklepi. Pri računskem sklepu o bratovščinah je dr. Volarič stavil neki predlog v hrvatskem jeziku. Zopet nemir vsled opazk dr. Campitellija.

(Deželni zbor goriški) je v drugi seji soglasno potrdil nasvêt deželnega odbora: 1. naj se v spomin cesarjeve štiridesetletnice ustanovê štiri štipendije po 300 gld. za dijake na velikih šolah za ves čas učenja in 2. naj bi se dne 2. decembra razdelile nekatere svote goriškim dobrodelnim zavodom, in sicer dobijo: Zavod za gluhoneme 50 gld., mestna hiralnica, sirotišnica Contavelle, ustav zapuščenih otrok po 100 gld., nadškofijsko deško semenišče 100 gld., zavetišče sv. Jožefa 200 gld., Vincencijeva družba 100 gld., dijaška kuhinja 100 gld., zavod sv. Alojzija 100 gld., bolnišnica usmiljenih bratov za blazne 50 gld.

(Pogrebni spreved prof. Ant. Raiča v Pragi.) O pogrebu dohaja nam z dnê 18. t. m. nastopno poročilo iz Prage: Vsled poziva češko-slovenskega društva, oziroma odbora, v Pragi, prišlo je mnogo članov in prijateljev Slovincem in ogromna množica razumnikov, da izkažejo prerano umrlemu rodoljubu poslednjo čast. Ob petih vršil se je pogreb iz češkega patologičnega ustava ob ogromni vdeležbi praškega stanovništva vseh vrst, in so tako zopet s tem pokazali, da Čehom ni slovanska vzajemnost gola fraza.

Truplo je počivalo na priprostem katafalku v dragoceni krsti, na kojoj so položili vence: „Českoslovinský spolek“, „Městanská beseda“, „Sokol“ pražki, „Umeteljska beseda“, g. Grigorović i. dr. Po mrtvaških obredih zapelo je pevsko društvo „Hlahol“ tri zборе; nato so krsto prenesli iz ustava in položili v štirivprežen pogreben voz; okolu njega 12 Sokolov v črni obleki kot špalir: vsak je nesel gorečo svečo! Za krsto šla je soproga pokojnega Antona s sestrami, dalje odposlanstvo meščanske besede, „Hlahola“, „Sokola“, „Československega društva“ in mnogo družih narodnih društev; za njimi so šli in spremljevali umrlega kolego profesorji s češke realke praške, njim na čelu ravnatelj g. ces. svetnik Štastný, a tudi dijaki te realke vdeležili so se pogreba.

Spreved se je pomikal na kolodvor Fran-Josipov, kjer so društva pokojnemu izkazala zadnjo čast. Krsta bila je položena v poseben voz; truplo pa spremlja lastnik pogrebnega ustava, g. Šiling, v Ljubljano. — Vsi tukajšnji češki listi objavili so o njem životopise, pisoc: „Pokojni bil je ljubeznjiv, ljub kolega, zvest sin svojemu narodu in vnet Slovan, osebito pa iskren čestitelj češkega naroda, in vést e smrti njegovi bode nemilo dirnola zlasti iste naše rojake, koji so se pri lanskem izletu na Slovensko seznanili z njim.“ Večnaja mu pamjat!

(Odbor „Pisateljskega društva“) vabi vsa narodna društva ljubljanska, da se vdeležê jutri popoldne ob 5. uri pogreba pokojnega profesorja A. Raiča s kolodvora državne železnice.

(Odbor „Glasbene Matice“) javlja: Akopram se je objavilo, da se bode vsprejemalo v glasbeno šolo „Glasbene Matice“ le 15. in 17. t. m., se bo vendar vsled mnogih zapoznelih oglasil vpisovanje v omenjeno šolo vršilo še v petek, t. j. 21. t. m. od 2. do 5. ure popoldne in sicer je to zadnji rok, po kojem se v smislu šolskih vodil za tekoče leto

ne vsprejme nikdo, kar naj posebno stari gojenci pomnijo. Naznanja se za jedna onim, ki hotê vstopiti v stalni zbor glasbene šole, da se vpišejo v soboto, t. j. 22. t. m. zvečer od 6½ ure do 7½ v šolskih prostorih (pri Virantu).

(Iz deželnega šolskega sveta.) Začasni učitelj v Sodražici, g. M. Verbič, dobil je stalno službo ravno tam; g. J. Raktelj, doslej v Ribnici, dobil je učiteljsko službo pri sv. Gregorji; tretjo učiteljsko službo na Krškem dobila je gdč. Marija Michel, četrto službo gdč. Ana Šmidinger. Stalno je nameščen v Borovnici g. A. Pirc, in za tretjo tamošnjo službo je odločen g. Fr. Kozjak v Škocijanu pri Turjaku. G. Fr. Őrnagoj, začasni učitelj v Šmartinu pod Šmarjino Goro, dobil je stalno službo ravno tam; g. Martin Judnič stalno službo v Vavti Vasi; g. Fr. Trost, nadučitelj na Vinici, nadučiteljsko službo na Igu; g. L. Blejec stalno službo v Trzinu; gdč. Marija Clarici stalno službo v Moravčah; g. L. Fettich-Frankheim stalno drugo in gdč. Marija Bernot tretjo učiteljsko službo v Knežaku; g. M. Mežan stalno službo na Slapu. Nadučitelj g. L. Arko v Sodražici je po 40letnem službovanju umirovljen.

(Za slovensko šolo) sklenila je občina Št. Pavel v Savinjski dolini v seji dne 12. avgusta postavne korake. Šola je četverorazrednica.

(Umrli) je včeraj po dolgi bolezni umirovljeni c. kr. davčni kontrolor Ferdinand Suhadobnik. V svoji mladosti priobčil je več pesmi v domačem listu „Carniolia“. Vredoval je s tovariši tudi znani list „Ljudski Glas“. Pogreb bo jutri popoldne.

(Premeščen) je iz Celovca v Gradec znani umetnik na citrah, c. kr. poštni oficijal g. Al. Vavpotič.

(Morskega volka) vjeli so ribiči minoli terek pri Lukovi. Dolg je 4 metre 4 cm.

Telegrami.

Belgrad, 19. septembra. Kralja pričakujejo semkaj že v nekaterih dneh. Upa se, da se bo posrečila sprava.

Bukarešt, 20. septembra. Okolica srbske kraljice zatrjuje, da se ne bo kraljica sprijaznila s kraljem, vendar pa se bo opustila pravda. To slednje posrečilo se je posredovanju avstrijskega cesarja.

Sinaja, 20. septembra. Nadvojvoda Karol Ludovik je sinoči odpotoval.

Delle, 19. septembra. Včeraj so našli v Suarce-u na francoskih tleh truplo nekega nemškega orožnika s prestreljenim vratom. Preiskava se je pričela.

Delle, 20. septembra. Preiskava je pokazala, da se je najdeni orožnik sam usmrtil. Razburjenost se je poglobila.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		srakomera v mm	toplomera po Celziju			
19. u. jut.	740.4	9.8	sl. zap.	del. jasno		
2. u. pop.	739.9	17.8	sl. vzh.	jasno		0.00
9. u. zveč.	741.1	10.6				

Srednja temperatura 12.7°C., za 1.1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

20. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 80 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	82 „ 55 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ 75 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 60 „
Akcije avstr.-ogerske banke	878 „ — „
Kreditne akcije	313 „ 50 „
London	121 „ 85 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 63 „
Cesarski cekini	5 „ 77 „
Nemške marke	59 „ 52½ „

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilporečata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njihju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno prilporečilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popolno pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzoreci blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratten) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini prilporečam kot specialitetu: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

prilporeča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., zimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe po mogoče nižje cení.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastonj in franko.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje

zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

prilporeča svoje patentovane vstriečne zarezane strešnike, ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so lahki, solidni, lični, po cení in ker najmanj trpé od mraza in snega.

Poroštvo za tri leta.

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki. — Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica konstanškega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, kakor tudi Passavant-patenta.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo. Izdeluje tudi najboljše vrste

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Streha na ogled je na tukajšnjem kolodvoru Rudolfove državne železnice.

Glavni zastop in zalogo za Kranjsko, Trst, Reko, Gorico kot za vse Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, Slonove ulice št. 9.